

ΟΙ ΑΝΤΙΤΡΙΑΔΙΚΟΙ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΙΑΝΟΙ

τοῦ Πρωτοπρ. Βασιλείου Γεωργοπούλου Δρ. Θ.

Οἱ ἀντιτριαδικοὶ Πεντηκοστιανοὶ εἶναι ἓνας κλάδος τῆς παγκόσμιας Πεντηκοστιανῆς Κίνησης, ὅπου τό κύριο χαρακτη-ριστικό του εἶναι ἡ ἀπόρριψη τοῦ μυστηρίου τῆς Ἁγίας καί Ὁμοουσίου καί Ἀδιαιρέτου Τριάδος. Ὁ ἐν λόγῳ κλάδος τῆς Πεντηκοστιανῆς αἰρετικῆς κίνησης εἶναι διεθνῶς γνωστός μέ τίς ὀνομασίες «*Jesus Only*» καί «*Κίνημα τῆς ἐνότητας*» (Oneness)¹.

1. Ἡ ἱστορία τῶν

Ἀντιτριαδικῶν Πεντηκοστιανῶν

Ἡ ἀντιτριαδική Πεντηκοστιανή Κίνησις ἐμφανίστηκε λίγο πρὶν τόν Α΄ Παγκόσμιον πόλεμον, τόν Ἀπρίλιο τοῦ 1913 στό Arroyo Seco κοντά στό Λός Ἀντζελες τῶν Η.Π.Α. Πρωταγωνιστές καί θεωρητικοί τῆς ὑπῆρξαν οἱ Πεντηκοστιανοὶ F. J. Ewart, G. Studd, H. Morse,

1. Γιά τοὺς ἀντιτριαδικούς Πεντηκοστιανούς βλ. **E. Calvin Beisner**, *Jesus Only Churches*, 1998. **David Reed**, *Oneness Pentecostalism*, στό *The New International Dictionary of Pentecostal and Charismatic Movements*, 2002, σσ. 933 - 950. **L. A. Nichols - G. A. Mather - A. J. Schmidt**, *Encyclopedic Dictionary of Cults, Sects and World Religions*, 2006, σσ. 221-225.

G. Haywood καί κυρίως ὁ R. E. McAlister ὁ ἰδρυτής τῆς πρώτης κοινότητος Πεντηκοστιανῶν στόν Καναδά. Ἡ Τριαδικότητα τοῦ Θεοῦ ἀμφισβητήθηκε εὐθέως ἀπὸ τὴν ἀρχή². Πολλοὶ Πεντηκοστιανοὶ πού ἀποδέχθηκαν τίς ἀντιτριαδικές ἀπόψεις ξαναβαπτίζονταν πάλι μεταξύ τους στό ὄνομα μόνο τοῦ Ἰησοῦ.

Οἱ ἀντιτριαδικές ἀντιλήψεις διαδόθηκαν γρήγορα μεταξύ τῶν διαφόρων Πεντηκοστιανῶν κοινοτήτων, δημιουργώντας, ταυτοχρόνως, ἐστίες ἔντασης καί ἀναταραχῆς. Γιά μιὰ ἀκόμη φορά τό χάος τοῦ Πεντηκοστιανισμοῦ, μεταξύ τῶν ἀντιτριαδικῶν καί ὄσων Πεντηκοστιανῶν θεωροῦσαν τίς ἀντιτριαδικές ἀντιλήψεις ὡς ἀντιβιβλικές, ξαναέκανε αἰσθητή τὴν παρουσία του, κατὰ τρόπο πού δέν ἐπιδεχόταν ἀμφισβήτηση.

Συνέπεια αὐτῶν τῶν διαφωνιῶν ὑπῆρξε ἡ διάσπασις πού ἐπακολούθησε. Δημιουργήθηκαν ἐπιμέρους ἀντιτριαδικές κινήσεις καί ὁμάδες. Οἱ ὁμάδες αὐτές, ἀργότερα, προχώρησαν σέ διάφορες μορφές συμφωνίας καί σχήματα ἐνότη-

2. Βλ. *Handbuch Religiöse Gemeinschaften und Weltanschauungen*, 2000³, σ. 146.

ἴσως ἀπειλή σὲ σχέση μὲ ἄλλες, κυρίως ὅσον ἀφορᾷ τὰ παιδιά. Οἱ διδασκαλίες τοῦ Ἀποκρυφισμοῦ εἶναι διάχυτες σήμερὰ σὲ κάθε εἶδος ἔντυπο, στὴν τηλεόρασι καὶ τὸν κινηματογράφο καὶ τὸ χειρότερο στὰ παιδικὰ βιβλία καὶ παιχνίδια. Ἀποκρυφισμὸς σημαίνει τὴ μυστική, τὴν ἀπόκρυφον γνώση. Αὐτὴ πού μπορεῖ νὰ ἀποκτήσῃ κανεὶς μετὰ ἀπὸ εἰδικὴ μύηση. Ὁ ὅρος δικαιολογεῖται ἀπὸ διπλὴ ἀποψη. Τόσο σχετικὰ μὲ τὸ ἀντικείμενο τῆς διδασκαλίας (ἀπόκρυφες δυνάμεις) ὅσο καὶ μὲ τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ διδασκαλία τηρεῖται μυσ-

τική. Οἱ κυριότερες ἐκφράσεις τοῦ Ἀποκρυφισμοῦ εἶναι ἡ «Θεοσοφία», ὁ Πνευματισμὸς, ἡ Παραψυχολογία, ἡ Μαγεία, ἡ Ἀστρολογία, ὁ Σαμανισμὸς, ἡ Καββάλα (Καμπαλά), ὁ Σατανισμὸς καὶ γενικὰ κάθε παραφυσικὴ ἐνασχόλησις. Θὰ ἦταν ἀτελέσφορο νὰ ἀναφερθοῦμε ἀναλυτικὰ σὲ κάθε ἓναν ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς κλάδους τοῦ Ἀποκρυφισμοῦ. Μποροῦμε ὅμως νὰ σταχυολογήσουμε μερικὰ παραδείγματα παρμένα ἀπὸ τὸ περιεχόμενο παιδικῶν ταινιῶν καὶ παιχνιδιῶν.

(Συνέχεια στό ἐπόμενο)

τας μεταξύ τους. Προϊόντος του χρόνου, λόγω της έντονης προσηλυτιστικής δραστηριότητας, δημιουργήθηκαν αντιτριαδικές Πεντηκοστιανές ομάδες τόσο στην Ευρώπη³, όσο και αλλού, χωρίς, βεβαίως, να εξαιρεθεί και η Ελλάδα⁴.

2. Οί πεποιθήσεις των αντιτριαδικών Πεντηκοστιανών.

Κατά τους αντιτριαδικούς Πεντηκοστιανούς στή θεότητα υπάρχει μόνο ένα πρόσωπο. Τό πρόσωπο του Ίησου Χριστού. Ο Πατέρας και ο Υιός κατά τους εν λόγω αίρετικούς δεν είναι ιδιαίτερες διακριτές υποστάσεις, αλλά απλώς **τίτλοι** θέσεων του μοναδικού προσώπου της θεότητας, ανάλογα με τη χρονική περίοδο δραστηριοποίησης του ενός προσώπου.

Οί εν λόγω αίρετικές απόψεις, από τις διάφορες ομάδες των αντιτριαδικών Πεντηκοστιανών, γίνεται προσπάθεια να κατοχυρωθούν άγιογραφικά με τη διαστρέβλωση των χωρίων: *Δευτ. 6, 4, Ματθ. 28, 19, Ίωαν. 4, 24, Πράξ. 2, 38, Πράξ. 4, 12, Κολ. 2, 9*. Ίδιαιτέρως στό Ματθ. 28, 19 έμφαση δίνεται στη λέξη «**ὄνομα**» και ὄχι στή διάκριση των Ὑποστάσεων. Ίσχυρίζονται ὅτι ἡ έκφορά της λέξης «**ὄνομα**» σέ ἐνικό ἀριθμό στό Ματθ. 28, 19, αποκλείει τήν ὕπαρξη ἄλλων προσώπων στή θεότητα. Τά ἄλλα δύο πρόσωπα αποτελοῦν, απλῶς, ἐκδηλώσεις του Ίησου, ὁ ὅποιος ἀποτελεῖ τή μοναδική θεϊκή ὕπαρξη.

Φυσική συνέπεια των παραπάνω κακόδοξων ἀντιλήψεων ἀποτελεῖ, ἐπίσης, ὁ πλανεμένος ἰσχυρισμός των ἐν λόγω ομάδων, ὅτι τό μόνο ἔγκυρο καί θεμιτό βάπτισμα, εἶναι τό βάπτισμα πού τελεῖται ἀποκλειστικά στό

ὄνομα του Χριστοῦ⁵.

Ἡ ὁποιαδήποτε μορφή ἀναφορᾶς στό μυστήριό της Ἀγίας Τριάδος ἀποτελεῖ γιά τίς ἀντιτριαδικές Πεντηκοστιανές ομάδες ὁμολογία «*Τριθεΐας*», ἀντίληψη, λέγουν, ἀδιανόητη γιά τά Βιβλικά δεδομένα καί γιά τό Βιβλικό τρόπο σκέψης.

3. Τό σύγχρονο σκηνικό των αντιτριαδικών Πεντηκοστιανών.

Οί πιό γνωστές, διεθνῶς, ἀντιτριαδικές Πεντηκοστιανές κινήσεις εἶναι: α) United Pentecostal Church International, β) Pentecostal Assemblies of the World, γ) Assemblies of the World, δ) Assemblies of the Lord Jesus Christ, ε) Apostolic Assembly of the Faith in Christ Jesus, στ) The Apostolic Church of the Faith in Christ Jesus, ζ) The Bible Way Church of Our Lord Jesus Christ World Wide, η) Institute for Biblical Studies.

4. Κριτικές ἐπισημάνσεις.

Δέν ὑπάρχει ἴχνος ἀμφιβολίας, ὅτι οἱ σύγχρονες ἀντιτριαδικές Πεντηκοστιανές ἀντιλήψεις ἀποτελοῦν ἀναβίωση κατά τή διάρκεια του εἰκοστοῦ αἰῶνα του ἀρχαίου Τροπικοῦ Μοναρχιανισμοῦ (Modalismus) καί ἰδιαιτέρως των ἀντιλήψεων του Σαβέλλιου. Τοῦτο μάλιστα καθίσταται πιό σαφές, καθώς ὑπάρχουν ὄχι μόνο παραπλήσια ὁρολογία καί προσέγγιση ἀλλά καί ἐκπληκτικῆς ὁμοιότητας ἐρμηνευτικές ἀναλογίες, ὡς πρός τόν τρόπο κατανόησης των ἄλλων δύο προσώπων της Ἀγίας Τριάδας. Ὁ ὀρθόδοξος χριστιανός, γιά μιᾶ ἀκόμη φορά, ἀντιλαμβάνεται σαφῶς τί εἶδους πνεῦμα εἶναι αὐτό τό ὁποῖο ἐπιδημεῖ στίς Πεντηκοστιανές συνάξεις.

3. Βλ. π.χ. **H.Gasper -J.Müller- F.Valentin**, *Lexikon der Sekten, Sondergruppen und Weltanschauungen*, 2001⁷, στ. 125.

4. Βλ. Πρωτ. **Α. Ἀλεβιζοπουλόου**, *Ἐγχειρίδιο αἱρέσεων καί παραχριστιανικῶν ομάδων*, ἐκδ. Ἱ.Μ. Νικοπόλεως, Πρέβεζα 1991, σσ. 245 - 251.

5. Βλ. *Handbuch Religiöse Gemeinschaften und Weltanschauungen*, 2000⁵, σ. 149.

Ὁ μακάριος Ἐπιφάνειος ἔλεγε: «Εἶναι ἀπαραίτητο νά αποκτοῦν, ὅσοι μποροῦν, τά χριστιανικά βιβλία. Καί μόνο πού τά βλέπουμε τά βιβλία, μᾶς κάνουν πιό διστακτικούς πρός τήν ἁμαρτία ἀλλά καί μᾶς παρακινοῦν νά ἀνοίγουμε τά μάτια ὅλο καί περισσότερο πρός τό θέλημα του Θεοῦ».

“**Τό Μέγα Γερωνικό**”, ἐκδ.: Ἱ. Ἡσυχ. “Τό Γενέσιον της Θεοτόκου”, Πανόραμα Θεσσαλονίκης.